

PREZES RADY MINISTRÓW

Warszawa /elektroniczny znacznik czasu/

DKPL.WK.10.2.45.2020.ACY(11)

RM-10-45-20

UD92

Pani Elżbieta WITEK

Marszałek Sejmu

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi

projekt ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych.

Projekt ma na celu wykonanie prawa UE.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Finansów.

Z poważaniem,

Mateusz Morawiecki

Prezes Rady Ministrów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o finansach publicznych¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.²⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 104 w ust. 2 pkt 3 otrzymuje brzmienie:
„3) planowaną wstępną kwotę wydatków obliczoną zgodnie z art. 112aa ust. 1 albo zgodnie z art. 112d ust. 3;”;
- 2) w art. 110 pkt 2a otrzymuje brzmienie:
„2a) kwotę planowanych wydatków, obliczoną zgodnie z art. 112aa ust. 1 albo zgodnie z art. 112d ust. 3, oraz kwotę planowanego limitu wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3;”;
- 3) art. 112d otrzymuje brzmienie:
„Art. 112d. 1. Przepisów art. 112aa nie stosuje się w przypadku:
  - 1) wprowadzenia stanu wojennego,
  - 2) wprowadzenia stanu wyjątkowego na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 3) wprowadzenia stanu klęski żywiołowej na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
  - 4) ogłoszenia stanu epidemii na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej
– jeżeli prognozowane w projekcie ustawy budżetowej na rok n przedłożonym Sejmowi lub w projekcie ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok n przedłożonym Sejmowi tempo wzrostu produktu krajowego brutto w cenach stałych jest mniejsze o więcej niż dwa punkty procentowe od średniego wzrostu produktu krajowego brutto obliczonego na podstawie ogłoszonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego łącznej dynamiki wartości produktu krajowego brutto, o której mowa w art. 112aa ust. 1.

---

¹⁾ Niniejsza ustawa uzupełnia wdrożenie dyrektywy Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz. Urz. UE L 306 z 23.11.2011, str. 41).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2019 r. poz. 1622, 1649, 2020 i 2473 oraz z 2020 r. poz. 284, 374, 568 i 695.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, Minister Finansów oblicza kwotę wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1, oraz sumę, o której mowa w art. 112aa ust. 5.

3. Po roku, w którym spełniono warunki, o których mowa w ust. 1, do roku poprzedzającego rok, o którym mowa w ust. 4, kwota wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1, jest obliczana według wzoru:

$$WYD_{s+i}^S = WYD_n + \frac{k-i}{k} (S_s + S'_s)$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

WYD_{s+i}^S – kwota wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1, powiększona o skutki związane ze stanem, o którym mowa w ust. 1,

WYD_n – kwota wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1,

n – rok, na który jest obliczana kwota wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1,

s – rok spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1,

i – kolejne lata po roku, w którym spełniono warunki, o których mowa w ust. 1, $i=\{1, 2, 3\}$,

k – rok, w którym kwota wydatków będzie obliczona zgodnie z art.112aa ust. 1, licząc od roku następującego po roku spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1, $k=\{2, 3, 4\}$,

S_s – suma prognozowanych w projekcie ustawy budżetowej na rok n przedłożonym Sejmowi lub w projekcie ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok n przedłożonym Sejmowi skutków finansowych po stronie dochodów i wydatków wynikających z działań dyskrejonalnych bezpośrednio nakierowanych na powstrzymanie skutków stanu, o którym mowa w ust. 1, i walkę z tymi skutkami oraz na bezpośrednie wsparcie i odbudowę dotkniętych nim podmiotów,

S'_s – korekta sumy skutków finansowych po stronie dochodów i wydatków poniesionych w roku s wynikających z działań dyskrejonalnych bezpośrednio nakierowanych na powstrzymanie skutków stanu, o którym mowa w ust. 1, i walkę z tymi skutkami oraz na bezpośrednie wsparcie i odbudowę dotkniętych nim podmiotów, wynikająca ze sprawozdania

z wykonania ustawy budżetowej na rok s albo 0 w pozostałych przypadkach.

4. Rokiem, w którym kwota wydatków będzie obliczana zgodnie z art. 112aa ust. 1, licząc od roku następującego po roku spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1, jest rok:

- 1) drugi – jeżeli nominalny poziom produktu krajowego brutto w roku $s+1$, o którym mowa w ust. 3, prognozowany w projekcie ustawy budżetowej na rok n przedłożonym Sejmowi lub w projekcie ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok n przedłożonym Sejmowi, jest nie niższy od nominalnego poziomu produktu krajowego brutto w roku poprzedzającym rok s , o którym mowa w ust. 3, albo
- 2) trzeci – jeżeli nominalny poziom produktu krajowego brutto w roku $s+1$, o którym mowa w ust. 3, prognozowany w projekcie ustawy budżetowej na rok n przedłożonym Sejmowi lub w projekcie ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok n przedłożonym Sejmowi, jest niższy od nominalnego poziomu produktu krajowego brutto w roku poprzedzającym rok s , o którym mowa w ust. 3, oraz jeżeli tempo wzrostu produktu krajowego brutto w cenach stałych w roku $s+1$, o którym mowa w ust. 3, prognozowane w projekcie ustawy budżetowej na rok n przedłożonym Sejmowi lub w projekcie ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok n przedłożonym Sejmowi nie jest mniejsze o więcej niż dwa punkty procentowe od średniego tempa wzrostu produktu krajowego brutto obliczonego na podstawie ogłoszonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego łącznej dynamiki wartości produktu krajowego brutto, o której mowa w art. 112aa ust. 1, albo
- 3) czwarty – w pozostałych przypadkach.

5. Po roku, w którym spełniono warunki, o których mowa w ust. 1, do roku poprzedzającego rok, o którym mowa w ust. 4, nieprzekraczalny limit wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3, oblicza się z uwzględnieniem kwoty wydatków, o której mowa w ust. 3.”;

- 4) w art. 142 pkt 6a otrzymuje brzmienie:

„6a) omówienie kwoty planowanych wydatków obliczonej zgodnie z art. 112aa ust. 1 albo zgodnie z art. 112d ust. 3 oraz kwoty planowanego limitu wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3;”;

5) w art. 182 w ust. 4 pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) informację o realizacji kwoty wydatków obliczonej zgodnie z art. 112aa ust. 1 albo zgodnie z art. 112d ust. 3 oraz kwoty limitu wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3;”.

Art. 2. Jeżeli prognozowane tempo wzrostu produktu krajowego brutto w cenach stałych na rok 2020 jest mniejsze o więcej niż dwa punkty procentowe od średniego wzrostu produktu krajowego brutto obliczonego na podstawie ogłoszonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego łącznej dynamiki wartości produktu krajowego brutto, o której mowa w art.112aa ust. 1 ustawy zmienianej w art. 1, przepisy ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie do projektu ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok 2020.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

UZASADNIENIE

I. Cel i potrzeba ustawy

Zgodnie z dyrektywą Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (Dz. Urz. UE L 306 z 23.11.2011, str. 41) stabilizująca reguła wydatkowa (SRW) powinna być stosowana w każdej ustawie budżetowej, z wyjątkiem sytuacji, gdy tymczasowe zastosowanie mają ściśle określone prawnie klauzule wyjścia ze stosowania tej reguły. Jednak ich stosowanie musi być zawężone do ograniczonej liczby przypadków i doprecyzowane.

Wprowadzona w Polsce stabilizująca reguła wydatkowa stanowi implementację ww. dyrektywy i nie wprowadza nowych ograniczeń w polityce fiskalnej, a jedynie operacjonalizuje wymagane w dyrektywie uspoźnienie krajowych reguł z Paktem Stabilności i Wzrostu.

Zaproponowana w marcu 2020 r. przez Komisję Europejską i zaakceptowana przez Radę Ecofin¹⁾ generalna klauzula wyjścia, umocowana w unijnym Pakcie Stabilności i Wzrostu, umożliwia tymczasowe odejście od zaleceń Rady UE dotyczących polityki budżetowej. Generalna klauzula wyjścia ma pozwolić w bieżącym roku na skoordynowany impuls fiskalny dla wsparcia gospodarki. Warunkiem jest brak zagrożenia dla stabilności finansów publicznych w średnim okresie.

Oznacza to bardziej elastyczne podejście UE, w obliczu ogólnounijnej recesji, do wzrostu wydatków niezbędnych w celu wsparcia systemów ochrony zdrowia, ochrony ludności oraz do chronienia gospodarki. Komisja Europejska w komunikacie poświęconym uruchomieniu generalnej klauzuli wyjścia koncentruje się na działaniach państw nakierowanych na zwiększenie możliwości systemów opieki zdrowotnej, udzielanie pomocy tym obywatelom i sektorom, które są szczególnie dotknięte skutkami epidemii, wspieranie płynności, a także innych gwarancjach.

---

¹⁾ Komunikat Komisji Europejskiej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie uruchomienia generalnej klauzuli wyjścia w ramach *Paktu Stabilności i Wzrostu* jest dostępny na stronie: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-7102-2020-INIT/pl/pdf> Oświadczenie unijnych Ministrów Finansów z dnia 23 marca 2020 r. o *Pakcie Stabilności i Wzrostu* w kontekście kryzysu wywołanego COVID-19 jest dostępne na stronie: https://www.consilium.europa.eu/pl/press/press-releases/2020/03/23/statement-of-eu-ministers-of-finance-on-the-stability-and-growth-pact-in-light-of-the-covid-19-crisis/?utm_source=dsms-auto&utm_medium=email&utm_campaign=Statement+of+EU+ministers+of+finance+on+the+Stability+and+Growth+Pact+in+light+of+the+COVID-19+crisis

Mając na uwadze powyższe, proponowane w projekcie ustawy zmiany odpowiadają na potrzebę dostosowania ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”, w zakresie stosowania stabilizującej reguły wydatkowej do obecnej sytuacji związanej ze stanem epidemii spowodowanym rozprzestrzenieniem się wirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19. Art.112d ustawy o finansach publicznych w dotychczasowym brzmieniu umożliwia wyłączenie stosowania stabilizującej reguły wydatkowej wyłącznie w sytuacji stanu wojennego oraz w sytuacji stanu wyjątkowego lub stanu klęski żywiołowej na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Projekt ustawy proponuje rozszerzenie katalogu zdarzeń wyłączających stosowanie stabilizującej reguły wydatkowej o stan epidemii ogłoszony na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz. U. z 2019 r. poz. 1239, z późn. zm.).

W efekcie stabilizująca reguła wydatkowa będzie zawieszana, jeżeli wprowadzony zostanie jeden ze stanów określonych w art. 112d ustawy o finansach publicznych oraz jeżeli prognozowane w projekcie ustawy budżetowej na rok n przedłożonym Sejmowi lub w projekcie ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok n przedłożonym Sejmowi tempo wzrostu produktu krajowego brutto w cenach stałych jest mniejsze o więcej niż dwa punkty procentowe od średniego wzrostu produktu krajowego brutto (obliczanego przez Ministra Finansów również na potrzeby kwoty wydatków, o której mowa w art. 112aa,) na podstawie ogłoszonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego łącznej dynamiki wartości produktu krajowego brutto, o której mowa w art.112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zapobieganie, przeciwdziałanie i zwalczanie epidemii COVID-19 oraz następujących w jej wyniku skutków gospodarczych wymaga uruchomienia dodatkowych środków budżetowych w celu efektywnego zwalczania skutków wirusa i utrzymania stabilności funkcjonowania państwa w czasie epidemii oraz odbudowy gospodarki po jej zakończeniu. Zatem celowe jest wsparcie gospodarki i bezpośrednio dotkniętych skutkami tej sytuacji podmiotów, ponad limit wydatkowy wynikający z reguł fiskalnych, w szczególności stabilizującej reguły wydatkowej.

Ponadto w ustawie o finansach publicznych nie określono sposobu powrotu do stosowania stabilizującej reguły wydatkowej po okresie jej wyłączenia na podstawie przepisu art. 112d ust. 1. Określając ścieżkę fiskalną na kolejne lata, należy mieć na uwadze skalę i charakter kryzysu wywołanego jednym ze stanów z art. 112d ustawy o finansach publicznych, jego wpływ na gospodarkę i finanse publiczne. Jeśli będzie on wykraczał poza rok bieżący, nie będzie możliwy automatyczny powrót na ścieżkę zakładaną przed kryzysem. Zgodnie z opublikowanym przez Komisję Europejską projektem „Zalecenia Rady w sprawie krajowego programu reform Polski na 2020 r. oraz zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Polskę programu konwergencji na 2020 r.” wraz z poprawą sytuacji gospodarczej należy podjąć działania budżetowe ukierunkowane na poprawę sytuacji budżetowej przy jednoczesnym zwiększeniu inwestycji. Z tego względu konieczne są zmiany w ustawie o finansach publicznych polegające na zdefiniowaniu i określeniu w ustawie klauzuli powrotu do stosowania pierwotnej formuły stabilizującej reguły wydatkowej zgodnie z art.112aa. Projekt ustawy zawiera warunki, na podstawie których można określić długość ścieżki związanej z powrotem do pierwotnej stabilizującej kwoty wydatków, która określana jest na podstawie skali i charakteru kryzysu wywołanego jednym ze stanów z art. 112d ustawy o finansach publicznych i jego wpływu na gospodarkę. W szczególności proponuje się mechanizm stopniowego powracania do stosowania pierwotnej formuły stabilizującej reguły wydatkowej w ciągu dwóch, trzech albo czterech lat po jej wyłączeniu, w zależności od sytuacji gospodarczej i tempa odbudowy PKB po zakończeniu stanu określonego w art. 112d ustawy o finansach publicznych.

Projekt ustawy zakłada, że nawet w przypadku zawieszenia stosowania stabilizującej reguły wydatkowej Minister Finansów oblicza kwotę wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1, oraz sumę, o której mowa w art. 112aa ust. 5 ustawy o finansach publicznych, co pozwoli na automatyczne zastosowanie proponowanej klauzuli powrotu do stabilizującej reguły wydatkowej, po ustaniu okoliczności określonych w art. 112d ust. 1. W sytuacji obliczania kwoty wydatków w zmodyfikowany sposób, czyli wynikający z art. 112d ust. 3, nieprzekraczalny limit wydatków byłby obliczany w sposób analogiczny do 112aa ust. 3 ustawy o finansach publicznych, przy czym punktem wyjścia byłaby kwota wydatków z art. 112d ust. 3.

Odwołując się do doświadczeń z ostatniego kryzysu finansowego, należy zauważyć, że rekomendowany przez Radę Ecofin czas korekty finansów publicznych wynosił wtedy od 2 do 4 lat, w zależności od sytuacji makro-fiskalnej kraju.

Również według ekspertów MFW²⁾, zachowanie wiarygodności ram fiskalnych wymaga przejrzystego stosowania klauzul wyjścia. Wysoki stopień niepewności związany z kryzysem wywołanym pandemią uzasadnia bardziej elastyczne podejście do reguł budżetowych, nie powinno ono jednak przeradzać się w nadmierną uznaniowość władz ani zagrażać powrotowi do tych reguł w średnim okresie. Uruchomieniu klauzuli wyjścia powinno towarzyszyć m.in. określenie okresu zawieszenia reguły budżetowej.

Mając na uwadze powyższe, formuła powrotu do stabilizującej reguły wydatkowej po roku, w którym spełniono warunki niezbędne do uruchomienia określonej w art. 112d ust. 1 ustawy o finansach publicznych klauzuli wyjścia została określona we wzorze:

$$WYD_{s+i}^S = WYD_n + \frac{k-i}{k} (S_s + S'_s)$$

w którym poszczególne symbole oznaczają:

WYD_{s+i}^S – kwota wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1, powiększona o skutki związane ze stanem, o którym mowa w ust. 1,

WYD_n – kwota wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1,

n – rok, na który jest obliczana kwota wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1,

s – rok spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1,

i – kolejne lata po roku, w którym spełniono warunki, o których mowa w ust. 1, $i=\{1, 2, 3\}$,

k – rok, w którym kwota wydatków będzie obliczona zgodnie z art.112aa ust.1, licząc od roku następującego po roku spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1, $k=\{2, 3, 4\}$,

S_s – suma prognozowanych w projekcie ustawy budżetowej na rok n przedłożonym Sejmowi lub w projekcie ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok n przedłożonym Sejmowi skutków finansowych po stronie dochodów i wydatków

---

²⁾ William Gboghui, Paulo Medas, *Fiscal Rules, Escape Clauses, and Large Shocks*, Międzynarodowy Fundusz Walutowy, kwiecień 2020 r.

wynikających z działań dyskrejonalnych bezpośrednio nakierowanych na powstrzymanie skutków stanu, o którym mowa w ust. 1, i walkę z tymi skutkami oraz na bezpośrednie wsparcie i odbudowę dotkniętych nim podmiotów,

S'_s – korekta sumy skutków finansowych po stronie dochodów i wydatków poniesionych w roku s wynikających z działań dyskrejonalnych bezpośrednio nakierowanych na powstrzymanie skutków stanu, o którym mowa w ust. 1, i walkę z tymi skutkami oraz na bezpośrednie wsparcie i odbudowę dotkniętych nim podmiotów, wynikająca ze sprawozdania z wykonania ustawy budżetowej na rok s albo 0 w pozostałych przypadkach.

Powyższe sumy skutków stanowią skonsolidowaną wartość działań po stronie dochodowej (wartość bezwzględna w przypadku działań powodujących ubytek dochodów) i wydatkowej nakierowanych na powstrzymanie i walkę ze skutkami ww. stanu. Jednocześnie, mając na uwadze komunikat Komisji Europejskiej dotyczący zastosowania generalnej klauzuli wyjścia, należy dodać, że ww. suma obejmuje w szczególności działania związane ze zwiększeniem możliwości systemów opieki zdrowotnej, udzielaniem pomocy obywatelom, przedsiębiorstwom działającym w poszczególnych sektorach, najsilniej dotkniętym skutkami epidemii, wspieraniem płynności, a także innymi gwarancjami oraz odnosi się do wydatków niezbędnych w celu wsparcia systemów ochrony zdrowia, ochrony ludności oraz do chronienia gospodarki.

Przykład zastosowania wzoru dla roku 2020, w którym jest ogłoszony stan epidemii (czyli 2020 jest rokiem s). Przyjmując parametry makro-fiskalne przedstawione w *Programie Konwergencji. Aktualizacja 2020*:

- prognozowane tempo wzrostu PKB w 2020 r.: -3,4% PKB (recesja),
- łączna dynamika wartości produktu krajowego brutto w cenach stałych za lata 2014–2019 wyniosła 127,0.

W związku z ogłoszonym w marcu 2020 r. stanem epidemii spełnione są 2 przesłanki do zastosowania art. 112d i w 2020 r. należałoby uruchomić klauzulę wyjścia i czasowo wyłączyć stosowanie art. 112aa ustawy o finansach publicznych. Ewentualna nowelizacja ustawy budżetowej w 2020 r. byłaby przygotowywana bez zastosowania SRW. Ścieżka powrotu do pierwotnej stabilizującej reguły wydatkowej będzie zaś

uzależniona od prognozowanego tempa wzrostu PKB na 2021 r. Przykładowo, zakładając, że koszty walki z epidemią choroby COVID-19 poniesione przez podmioty objęte stabilizującą regułą wydatkową wyniosą w 2020 r. łącznie 100 mld zł, a powrót do pierwotnej ścieżki wydatków wyznaczonej przez regułę nastąpi w 2022 r., wówczas kwota wydatków SRW w projekcie ustawy budżetowej na 2021 r. byłaby liczona zgodnie z art.112d ust. 3 i zostałaby powiększona o dodatkowe 50 mld zł, a w projekcie ustawy budżetowej na 2022 r. kwota wydatków liczona byłaby zgodnie z art. 112aa i nastąpiłby powrót do pierwotnej ścieżki SRW.

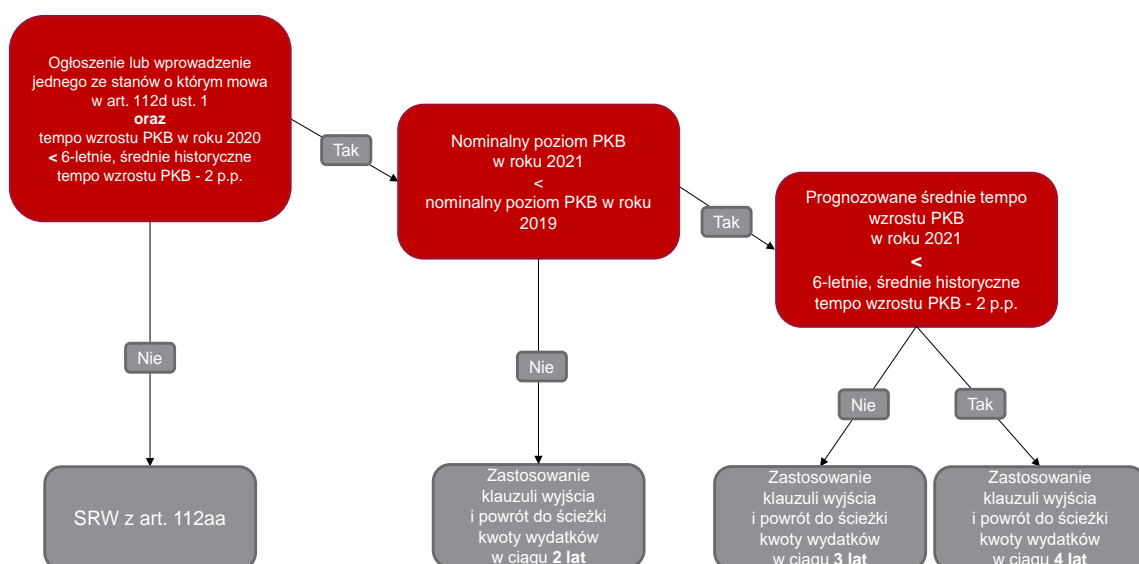
W przypadku większej skali załamania gospodarczego ścieżka powrotu może się wydłużyć do 3 albo 4 lat. Wówczas, w wariantcie trzyletnim, kwota wydatków w projekcie ustawy budżetowej odpowiednio na rok 2021 i 2022 zostałaby obliczona zgodnie z art. 112d ust. 3 i powiększona o ok. 67 mld zł, a w 2022 r. o ok. 33 mld zł. Natomiast w projekcie ustawy budżetowej na rok 2023 kwota byłaby liczona zgodnie z art.112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych. Podobnie w wariantcie czteroletnim, zakładającym dodatkowo złą sytuację makroekonomiczną w roku następującym po roku, w którym ogłoszono stan epidemii, kwota wydatków na lata 2021–2023 byłaby liczona zgodnie z art. 112d ust. 3 i powiększenia kwoty wydatków wynosiłyby: 75 mld zł w 2021 r., 50 mld zł w 2022 r. i 25 mld zł w 2023 r. Natomiast kwota wydatków na rok 2024 liczona byłaby zgodnie z art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Należy przy tym zauważyć, że w przypadku gdy w kolejnym roku (np. 2021) również obowiązywałby stan, o którym mowa w art. 112d ust. 1 ustawy o finansach publicznych, i byłaby spełniona przesłanka wskazana w art. 112d ust. 1, czyli jeżeli prognozowane w projekcie ustawy budżetowej na rok n przedłożonym Sejmowi lub w projekcie ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok n przedłożonym Sejmowi tempo wzrostu produktu krajowego brutto w cenach stałych jest mniejsze o więcej niż dwa punkty procentowe od średniego wzrostu produktu krajowego brutto (obliczanego przez Ministra Finansów również na potrzeby kwoty wydatków, o której mowa w art. 112aa,) na podstawie ogłoszonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego łącznej dynamiki wartości produktu krajowego brutto, o której mowa w art.112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych, wówczas klauzula wyjścia określona w art. 112d ust. 1 byłaby dalej stosowana, a ten rok (czyli 2021) stałby się rokiem s. Zgodnie z tym podejściem, następny rok (czyli 2022) stałby się nowym rokiem s+1, na który kwota

wydatków byłaby liczona zgodnie z wzorem z art.112d ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Należy przy tym zauważyć, że stabilizująca reguła wydatkowa określa maksymalną kwotę wydatków i stosuje się ją do planu wydatków (*ex ante*). Na przestrzeń wydatkową w okresie zawieszenia SRW i w latach po nim następujących wpływać będą pozostałe reguły fiskalne obowiązujące Polskę, w szczególności progi ostrożnościowe dotyczące państwowego długu publicznego, o których mowa w art. 86 ustawy o finansach publicznych.

Schemat zastosowania klauzuli wyjścia i powrotu do stosowania stabilizującej reguły wydatkowej zgodnie z art. 112aa ustawy o finansach publicznych:

Ponadto projekt ustawy dostosowuje treść odpowiednich przepisów ustawy o finansach publicznych (m.in. określających elementy uzasadnienia do projektu ustawy budżetowej), w których mowa jest o kwocie planowanych wydatków, obliczonej zgodnie z art. 112aa ust. 1, dodając odesłanie również do kwoty wydatków obliczanej zgodnie z art. 112d ust. 3.

II. Skutki społeczno-gospodarcze

Projektowane przepisy nie będą miały bezpośredniego wpływu na całość życia społeczno-gospodarczego w Polsce. Jednak niewprowadzenie proponowanych zmian uniemożliwia wsparcie gospodarki dodatkowymi środkami fiskalnymi w sytuacji ogłoszenia stanu epidemii na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. Bez wprowadzenia proponowanych zmian uruchomienie działań w ramach tarcz

antykryzysowych musiałyby zostać skompensowane ograniczeniem innych wydatków w ramach podmiotów objętych stabilizującą regułą wydatkową lub podwyższeniem podatków i składek na ubezpieczenia społeczne.

III. Pozostałe kwestie

Ustawa wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia czemu nie stoją na przeszkodzie zasady demokratycznego państwa prawnego.

Konieczność jak najszybszego wejścia w życie ustawy wynika z potrzeby nowelizacji ustawy budżetowej na rok 2020. Niewprowadzenie proponowanych zmian uniemożliwia wsparcie gospodarki dodatkowymi środkami fiskalnymi w sytuacji ogłoszenia stanu epidemii na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. W efekcie bez wprowadzenia proponowanych zmian uruchomienie działań w ramach tarcz antykryzysowych musiałyby zostać skompensowane ograniczeniem innych wydatków w ramach podmiotów objętych stabilizującą regułą wydatkową lub podwyższeniem podatków i składek na ubezpieczenia społeczne.

Przepisy ustawy o finansach publicznych w brzmieniu nadanym projektowaną ustawą będą miały zastosowanie do projektu ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok 2020, jeżeli tempo wzrostu produktu krajowego brutto w cenach stałych będzie mniejsze o więcej niż dwa punkty procentowe od średniego wzrostu produktu krajowego brutto obliczonego na podstawie ogłoszonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego łącznej dynamiki wartości produktu krajowego brutto, o której mowa w art.112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

Zawarte w projekcie regulacje nie będą miały bezpośredniego wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców zgodnie z ustawą z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.).

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej. Zaproponowane w projekcie ustawy działanie jest spójne z rozwiązaniem zastosowanym w Unii Europejskiej, gdzie została uruchomiona tzw. generalna klauzula wyjścia pozwalająca na przekroczenie limitów wynikających z reguł unijnych w zakresie zwalczania skutków związanych z epidemią COVID-19.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego

systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) oraz nie podlega notyfikacji na zasadach przewidzianych w tym rozporządzeniu.

Projekt ustawy nie wymaga uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia z właściwymi organami i instytucjami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym, zgodnie z § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.).

Wprowadzenie do polskiego systemu prawnego stabilizującej reguły wydatkowej stanowiło element transpozycji dyrektywy Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich. W związku z tym, po opublikowaniu ustawy w Dzienniku Ustaw, wymagana będzie notyfikacja zmian do Komisji Europejskiej, która prowadzi proces oceny transpozycji dyrektyw do krajowych ram prawnych.

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Minister Finansów</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Piotr Patkowski – Podsekretarz Stanu</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Joanna Bęza-Bojanowska – Zastępca Dyrektora Departamentu Polityki Makroekonomicznej, tel. 22- 694-44-94, joanna.beza-bojanowska@mf.gov.pl</p>	<p>Data sporządzenia 22.05.2020 r.</p> <p>Źródło: Decyzja PRM/RM</p> <p>Nr w wykazie prac UD92</p>
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

1. Projekt odpowiada na potrzebę dostosowania ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869, z późn. zm.) w zakresie stosowania stabilizującej reguły wydatkowej do obecnej sytuacji związanej ze stanem epidemii spowodowanym rozprzestrzenianiem się wirusa SARS-CoV-2 wywołującego chorobę COVID-19.
2. W aktualnym brzmieniu art. 112d ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, zwanej dalej „ustawą o finansach publicznych”, umożliwi wyłączenie stosowania stabilizującej reguły wydatkowej jedynie w sytuacji stanu wojennego (na części albo całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej), stanu wyjątkowego lub stanu klęski żywiołowej na terenie całego terytorium Rzeczypospolitej Polskiej. Jego uzupełnienie pozwoli na zastosowanie analogicznego rozwiązania do wprowadzonego w Unii Europejskiej, gdzie została uruchomiona tzw. generalna klauzula wyjścia pozwalająca na przekroczenie limitów wynikających z reguł unijnych w zakresie zwalczania skutków związanych z epidemią COVID-19.
3. W ustawie o finansach publicznych nie określono sposobu powrotu do stosowania stabilizującej reguły wydatkowej po okresie jej wyłączenia na podstawie przepisu art. 112d ust. 1 tej ustawy. Z tego względu niezbędne jest wprowadzenie zmian polegających na zdefiniowaniu i określeniu klauzuli powrotu do stosowania pierwotnej formuły stabilizującej reguły wydatkowej.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

1. Projekt rozszerza katalog zdarzeń wyłączających stosowanie stabilizującej reguły wydatkowej o stan epidemii na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej. W efekcie stabilizująca reguła wydatkowa będzie zawieszana, jeżeli wprowadzony lub ogłoszony zostanie jeden ze stanów określonych w art. 112d ustawy o finansach publicznych oraz jeżeli prognozowane w projekcie ustawy budżetowej na rok n przedłożonym Sejmowi lub w projekcie ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok n przedłożonym Sejmowi tempo wzrostu produktu krajowego brutto w cenach stałych jest mniejsze o więcej niż dwa punkty procentowe od średniego wzrostu produktu krajowego brutto obliczonego na podstawie ogłoszonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego łącznej dynamiki wartości produktu krajowego brutto, o której mowa w art. 112aa ust. 1.
2. Projekt zawiera warunki i mechanizm, na podstawie których można określić długość ścieżki związanej z powrotem do pierwotnej kwoty wydatków, która określana jest na podstawie skali i charakteru kryzysu wywołanego jednym ze stanów z art. 112d ustawy o finansach publicznych, jego wpływu na gospodarkę i finanse publiczne.
Projekt proponuje mechanizm stopniowego powracania do stosowania pierwotnej formuły stabilizującej reguły wydatkowej w ciągu dwóch, trzech albo czterech lat po jej wyłączeniu, w zależności od sytuacji gospodarczej i tempa odbudowy PKB po zakończeniu stanu określonego w art. 112d ustawy o finansach publicznych.
Odwołując się do doświadczeń z ostatniego kryzysu finansowego, należy zauważyć, że rekomendowany przez Radę Ecofin czas korekty finansów publicznych wynosił od 2 do 4 lat, w zależności od sytuacji makro-fiskalnej kraju.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Zaproponowane działanie jest spójne z rozwiązaniem zastosowanym w Unii Europejskiej, gdzie została uruchomiona tzw. generalna klauzula wyjścia pozwalająca na przekroczenie limitów wynikających z reguł unijnych w zakresie

zwalczania skutków związanych z epidemią COVID-19.

Jak podaje sieć niezależnych unijnych instytucji fiskalnych¹⁾, reguły wyjścia uruchomiło, według stanu na 31 marca 2020 r. 14 państw UE: Austria, Bułgaria, Chorwacja, Czechy, Estonia, Francja, Grecja, Niemcy, Litwa, Łotwa, Portugalia, Rumunia, Słowenia, Włochy.

We **Francji** klauzula wyjścia odnosi się do reguły wyniku strukturalnego. Rząd, przedkładając projekt ustawy budżetowej (lub jej nowelizacji) do opinii niezależnej radzie budżetowej (*Le Haut Conseil des Finances Publiques* – HCFP), może zarazem wystąpić do tej rady o uruchomienie klauzuli wyjścia w przypadku stwierdzenia przez nią zdarzeń nadzwyczajnych przewidzianych w art. 3 *Traktatu o stabilności, konwergencji i zarządzaniu w Unii Gospodarczej i Walutowej* (TSCG)²⁾. Powrót do normalnego funkcjonowania reguły również odbywa się we współpracy z radą: rząd, przedkładając do opinii projekt ustawy budżetowej (lub jej nowelizacji), może wystąpić do rady o stwierdzenie braku występowania zdarzeń nadzwyczajnych przewidzianych w art. 3 TSCG.

W **Hiszpanii** reguła wyniku strukturalnego przewiduje uruchomienie klauzuli wyjścia w przypadku katastrofy naturalnej, znaczącej recesji gospodarczej lub stanu nadzwyczajnego, poważnie naruszającego stabilność ekonomiczną lub społeczną. Zdarzenie uruchamiające klauzulę wyjścia musi mieć wyjątkowy charakter, być poza kontrolą rządu i musi zostać przyjęte absolutną większością przez Kongres Deputowanych (izba niższa hiszpańskiego Parlamentu). Uruchomienie klauzuli wyjścia oznacza konieczność opracowania planu powrotu do normalnego funkcjonowania reguły. Plan ten musi zawierać ścieżkę redukcji deficytu strukturalnego, a hiszpańska rada fiskalna (*Autoridad Independiente de Responsabilidad Fiscal española* - AIReF) musi go zaaprobować. Wdrażanie planu podlega regularnemu monitoringowi, a ewentualne niespełnianie jego celów wiąże się z sankcjami.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Podmioty objęte stabilizującą regułą wydatkową, o których mowa w art. 112aa ust. 1 ustawy o finansach publicznych	Ok. 90% sektora instytucji rządowych i samorządowych		Niewprowadzenie proponowanych zmian uniemożliwia wsparcie gospodarki dodatkowymi środkami fiskalnymi w sytuacji ogłoszenia stanu epidemii na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.
Podmiotowy zakres oddziaływania ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568)	Większość podmiotów i gospodarstw domowych, w szczególności przedsiębiorcy, podatnicy podatku dochodowego od osób fizycznych i prawnych, podatnicy podatku od towarów i usług, opiekunowie dzieci w wieku do lat 8, organizatorzy turystyki, jednostki samorządu terytorialnego		Bez wprowadzenia proponowanych zmian uruchomienie działań w ramach tarcz antykrzysowych musiałoby zostać skompensowane ograniczeniem innych wydatków w ramach podmiotów objętych stabilizującą regułą wydatkową lub podwyższeniem podatków i składek na ubezpieczenia społeczne.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Nie były prowadzone pre-konsultacje dotyczące projektu ustawy.

Projekt ustawy, ze względu na jego charakter, nie został poddany procesowi uzgodnień oraz przedstawiony do opiniowania i konsultacji publicznych. Jest to podyktowane koniecznością pilnego jego wejścia w życie w związku z sytuacją związaną z COVID-19.

Projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, zgodnie z uchwałą nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

¹⁾ *European Fiscal Monitor Special Update*, EU Independent Fiscal Institutions, maj 2020 r.

²⁾ Art. 3.3b TSCG - „wyjątkowe okoliczności” oznaczają nadzwyczajne zdarzenie, na które dane państwo nie ma wpływu i które wywiera znaczący wpływ na sytuację finansową sektora instytucji rządowych i samorządowych, lub okresy znacznego pogorszenia koniunktury gospodarczej, o których mowa w *Pakiecie Stabilności i Wzrostu*, pod warunkiem że tymczasowe odchylenia nie zagrażają stabilności budżetowej w średnim okresie.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z ... r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]												
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)	
Dochody ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Wydatki ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													
Saldo ogółem													
budżet państwa													
JST													
pozostałe jednostki (oddzielnie)													

Źródła finansowania	
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Projektowana regulacja nie będzie miała bezpośredniego wpływu na dochody i wydatki budżetu państwa. Określa ona warunki zawieszenia i definiuje mechanizm powrotu do stosowania stabilizującej reguły wydatkowej po okresie jej wyłączenia. Wpływ na sektor finansów publicznych będą miały działania, których uruchomienie umożliwi wyłączenie stabilizującej reguły wydatkowej, a następnie mechanizm wygładzania powrotu do niej.</p> <p>W roku 2020 projektowana ustawa zakłada zawieszenie stosowania stabilizującej reguły wydatkowej, co w konsekwencji powoduje, że nie obowiązuje kwota wydatków i limit wydatków, o których mowa w art.112aa ustawy o finansach publicznych.</p> <p>Przykładowo, zakładając, że koszty walki z epidemią choroby COVID-19 poniesione przez podmioty objęte SRW wyniosą w 2020 r. łącznie 100 mld zł, a powrót do pierwotnej ścieżki wydatków wyznaczonej przez regułę nastąpi w 2022 r., wówczas kwota wydatków SRW w 2021 r. zostałyby powiększona o dodatkowe 50 mld zł, a w 2022 r. nastąpiłby powrót do pierwotnej ścieżki SRW.</p> <p>W przypadku większej skali załamania gospodarczego ścieżka powrotu może się wydłużyć do 3 albo 4 lat. Wówczas, w wariantcie trzyletnim, kwota wydatków w 2021 r. zostałyby powiększona o ok. 67 mld zł, a w 2022 r. o ok. 33 mld zł. W wariantcie czteroletnim, zakładającym dodatkowo złą sytuację makroekonomiczną w roku następującym po stanie epidemii, powiększenia kwoty wydatków wynosiłyby: 75 mld zł w 2021 r., 50 mld zł w 2022 r. i 25 mld zł w 2023 r.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z ... r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							

Niemierzalne		
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń		
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☐ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☐ nie dotyczy	
Komentarz:		
9. Wpływ na rynek pracy		
Brak bezpośredniego wpływu.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu		
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Proponowane w projekcie rozwiązania będą możliwe do zastosowania z dniem następującym po dniu ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Nie dotyczy.		
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)		
Brak.		

TABELA ZBIEŻNOŚCI

TYTUŁ PROJEKTU	Projekt ustawy o zmianie ustawy o finansach publicznych
TYTUŁ WDRAŻANEGO AKTU PRAWNEGO/WDRAŻANYCH AKTÓW PRAWNYCH	Dyrektywa Rady 2011/85/UE z dnia 8 listopada 2011 r. w sprawie wymogów dla ram budżetowych państw członkowskich (D. Urz. UE L 306 z 23.11.2011, str.41)

PRZEPISY UNII EUROPEJSKIEJ

6.	Rozdział IV Art.6	2. Jeżeli numeryczne reguły fiskalne zawierają klauzule wyjścia, klauzule takie określają ograniczoną liczbę konkretnych okoliczności – zgodnych z wynikającymi z TFUE obowiązkami państw członkowskich w dziedzinie polityki budżetowej – oraz rygorystycznych procedur, w których dozwolone jest tymczasowe nieprzestrzeganie danej reguły.	T	Art. 112d	<p>„Art. 112d. 1. Przepisów art. 112aa nie stosuje się w przypadku:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wprowadzenia stanu wojennego, 2) wprowadzenia stanu wyjątkowego na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 3) wprowadzenia stanu klęski żywiołowej na całym terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, 4) ogłoszenia stanu epidemii na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej <p>- jeżeli prognozowane w projekcie ustawy budżetowej na rok n przedłożonym Sejmowi lub w projekcie ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok n przedłożonym Sejmowi tempo wzrostu produktu krajowego brutto w cenach stałych jest mniejsze o więcej niż dwa punkty procentowe od średniego wzrostu produktu krajowego brutto obliczonego na podstawie ogłoszonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego łącznej dynamiki wartości produktu krajowego brutto, o której mowa w art.112aa ust. 1.</p> <p>2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, Minister Finansów oblicza kwotę wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1, oraz sumę, o której</p>	
----	-------------------------	---	---	--------------	--	--

				<p>mowa w art. 112aa ust. 5.</p> <p>3. Po roku, w którym spełniono warunki, o których mowa w ust. 1, do roku poprzedzającego rok, o którym mowa w ust. 4, kwota wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1, jest obliczana według wzoru:</p> $WYD_{s+i}^S = WYD_n + \frac{k-i}{k}(S_s + S'_s)$ <p>w którym poszczególne symbole oznaczają:</p> <p>WYD_{s+i}^S - kwota wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1, powiększona o skutki związane ze stanem, o którym mowa w ust. 1,</p> <p>WYD_n - kwota wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1,</p> <p>n - rok, na który jest obliczana kwota wydatków, o której mowa w art. 112aa ust. 1,</p> <p>s - rok spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1,</p> <p>i - kolejne lata po roku, w którym spełniono warunki, o których mowa w ust. 1, $i=\{1, 2, 3\}$,</p> <p>k - rok, w którym kwota wydatków będzie obliczona zgodnie z art.112aa ust.1, licząc od roku następującego po roku spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1, $k=\{2, 3, 4\}$,</p> <p>S_s - suma prognozowanych w projekcie ustawy budżetowej na rok n przedłożonym Sejmowi lub w projekcie ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok n przedłożonym Sejmowi skutków finansowych po stronie dochodów i wydatków wynikających z działań dyskrejonalnych bezpośrednio nakierowanych na powstrzymanie skutków stanu, o którym mowa w ust. 1, i walkę z tymi skutkami oraz na bezpośrednie wsparcie i odbudowę dotkniętych nim podmiotów,</p> <p>S'_s - korekta sumy skutków finansowych po stronie dochodów i wydatków poniesionych w roku s wynikających z działań dyskrejonalnych bezpośrednio nakierowanych na powstrzymanie skutków stanu, o którym mowa w ust. 1, i walkę z tymi skutkami oraz na bezpośrednie wsparcie i odbudowę dotkniętych nim podmiotów, wynikająca ze sprawozdania z wykonania ustawy budżetowej na rok s albo 0 w pozostałych przypadkach.</p> <p>4. Rokiem, w którym kwota wydatków będzie obliczana zgodnie z art.112aa ust.1, licząc od roku następującego po roku spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1, jest rok:</p>	
--	--	--	--	---	--

				<p>1) drugi - jeżeli nominalny poziom produktu krajowego brutto w roku $s+1$, o którym mowa w ust. 3, prognozowany w projekcie ustawy budżetowej na rok n przedłożonym Sejmowi lub w projekcie ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok n przedłożonym Sejmowi, jest nie niższy od nominalnego poziomu produktu krajowego brutto w roku poprzedzającym rok s, o którym mowa w ust. 3, albo</p> <p>2) trzeci - jeżeli nominalny poziom produktu krajowego brutto w roku $s+1$, o którym mowa w ust. 3, prognozowany w projekcie ustawy budżetowej na rok n przedłożonym Sejmowi lub w projekcie ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok n przedłożonym Sejmowi, jest niższy od nominalnego poziomu produktu krajowego brutto w roku poprzedzającym rok s, o którym mowa w ust. 3, oraz jeżeli tempo wzrostu produktu krajowego brutto w cenach stałych w roku $s+1$, o którym mowa w ust. 3, prognozowane w projekcie ustawy budżetowej na rok n przedłożonym Sejmowi lub w projekcie ustawy zmieniającej ustawę budżetową na rok n przedłożonym Sejmowi nie jest mniejsze o więcej niż dwa punkty procentowe od średniego tempa wzrostu produktu krajowego brutto obliczonego na podstawie ogłoszonej przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego łącznej dynamiki wartości produktu krajowego brutto, o której mowa w art. 112aa ust. 1, albo</p> <p>3) czwarty - w pozostałych przypadkach.</p> <p>5. Po roku, w którym spełniono warunki, o których mowa w ust. 1, do roku poprzedzającego rok, o którym mowa w ust. 4, nieprzekraczalny limit wydatków, o którym mowa w art. 112aa ust. 3, oblicza się z uwzględnieniem kwoty wydatków, o której mowa w ust. 3.";</p> <p>[...]"</p> <p>Dodanie do art. 112d ust. 1. stanu epidemii oraz dodatkowego warunku uruchomienia klauzuli wyjścia (spadek tempa wzrostu PKB) wpisuje się w rekomendacje dotyczące konkretnych okoliczności i rygorystycznych procedur, w których dozwolone jest tymczasowe nieprzestrzeganie reguły numerycznej. Z kolei wzór zamieszczony w art. 112d ust. 3. określa automatyczną numeryczną klauzulę powrotu, w szczególności konkretną liczbę lat, na które wpływ ma klauzula wyjścia (jest to ściśle określona liczba lat stosowania zmodyfikowanej formuły numerycznej i</p>	
--	--	--	--	---	--

					powrotu do stosowania pierwotnej formuły).	
--	--	--	--	--	--	--